

Oranjeverenigingen hebben het zwaar. Steeds minder mensen zijn bereid om in hun vrije uurtjes een groot volksfeest als Koningsdag te organiseren. In veel gemeenten nemen noodgedwongen professionele evenementenbureaus de organisatie over.

Oranjecomités

Susanne van Velzen en Eric Lorier

Gezocht: mensen met oranje bloed

Huizen: Overal noodkreten

Huizen * 'Ik heb een toe-toe-toeter op mijn waterscooter. Daarmee toe-toe-toeter ik naar jou'. Als zaterdag op Plein 2000 in Huizen het publiek uit zijn dak gaat bij Gebroeders Ko, staat een man tevreden toe te kijken. Vermoedelijk ook ietwat vermoeid. Frits Groenewoud heeft er dan ruim 400 uur als vrijwilliger opzitten dit jaar. En hij is met zijn 74 jaar niet meer de jongste. Groenewoud is al 36 jaar betrokken bij de organisatie van Koninginne- en later Koningsdag in Huizen. De laatste 33 jaar als bestuurslid van Oranje Stichting Huizen. Maar de koek is op. „Ik kan niet meer de hele dag met dranghekken lopen sjouwen. Dit is mijn laatste jaar. Ik stop ermee, met een beetje pijn in het hart. De mensen ga ik missen hoor, het regelwerk niet.”

Dorpsgek

Een opvolger? „Nou dat wordt lastig. Na het overlijden van onze voorzitter in 2012 hebben we zes jaar gezocht naar een nieuwe. Niet te vinden. Ik ben al die tijd waarnemend voorzitter geweest. Uiteindelijk hebben we Hans Borremans die ieder jaar de Oranjekermis organiseert bereid gevonden.” Beroepsvrijwilliger, zo noemt Groenewoud zichzelf. „Of dorpsgek”, grijnst hij. „We hebben nu vier bestuursleden, veel te weinig. We hebben ook commissieleden nodig. Mensen willen niet meer. We zijn niet de enigen die zoeken. Ik hoor noodkreten van heel veel Oranjeverenigingen. Koningsdag is

een vrije dag en dan willen vrijwilligers zelf ook feestvieren. Als je bestuurslid bent heb je ook verantwoordelijkheid op de dag zelf. Neem het drama in Apeldoorn tien jaar geleden. Als er iets gebeurt moet je niet eerst de bestuursleden bij elkaar hoeven zoeken.”

Middernacht

Groenewoud vergadert zes keer per jaar met de Oranje Stichting Huizen. „Ik organiseer de Oranjebraderie op het Oude Raadhuisplein. Kraamhouders regelen, op de dag zelf opbouwen en de plaatsen aanwijzen. Dat betekent om half vier mijn bed uit. Als de markt staat ga ik door naar het amusement op Plein 2000. Dat regelde ik voorheen ook allemaal, nu boek ik alleen de artiesten nog, de rest doen de ondernemers. Ik houd dat niet meer vol. Om tien uur gaat het licht uit, vroeger hield ik het tot middernacht uit. Mijn vrouw gaat 's avonds naar de Taptoe bij SV Huizen. Als ze thuiskomt vindt ze me slapend voor de tv.” De overige bestuursleden hebben nog een poging gedaan om Groenewoud te behouden voor de stichting, maar hij is resoluut. „Ik ga verhuizen naar Harderwijk waar mijn dochter woont. Voor de Havenmarkt op de Huizerdag en de sinterklaasintocht kom ik nog terug. Dat maak ik af. Mijn kleinzoon zit in Harderwijk op korfbal. Ik denk dat ze daar ook wel vrijwilligers kunnen gebruiken. Stilzitten is niks voor mij.”

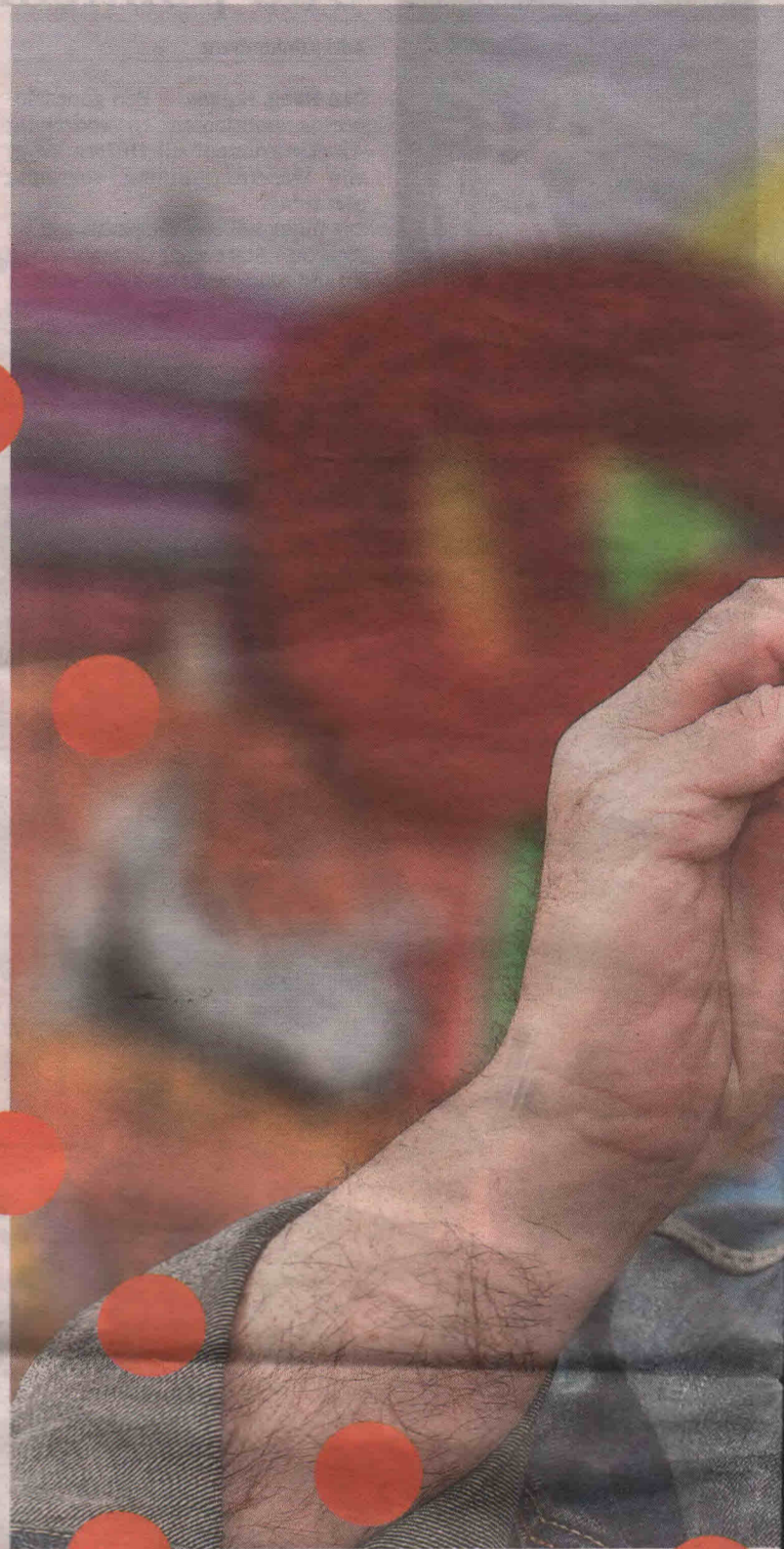
Frits Groenewoud, nog één keer Koningsdag in Huizen.
FOTO STUDIO
KASTERMANS/LEON
DAKKUS

Paniekvoetbal in Bussum

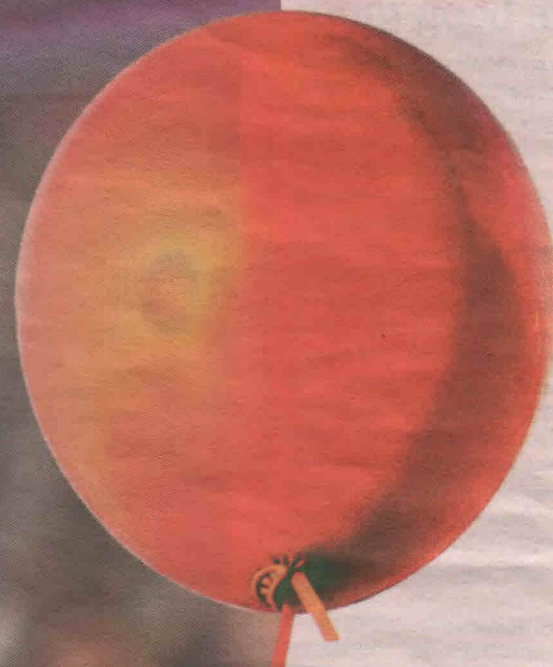
Bussum * Het publiek zal er zaterdag niks van merken, er is muziek in de Kapelstraat, op het Wilhelminaplantsoen en bij café het Raedthuys, en er zijn rommelmarkten voor jong en oud in het centrum. Maar de organisatie van Koningsdag in Bussum wordt dit jaar als een hete aardappel doorgeschoven.

Twee jaar geleden nam Stichting Pro Bussum (gefinancierd door de gemeente via de reclamebelasting) de organisatie over van de Stichting Feest- en Gedenkdagen. Deze club van vrijwilligers organiseerde zeker een kwart eeuw de festiviteiten. De stichting ging een paar jaar geleden ter ziele, er waren geen opvolgers voor de bestuursleden op leeftijd. „Pro Bussum had er ineens geen zin meer in, waarna de gemeente ons in januari benaderde om Koningsdag te organiseren”, zegt voorzitter van de Ondernemers Vereniging Gooise Meren (OVGM), Brigitta Boonacker. Fel: „Ik heb gezegd dat we het één keer doen omdat de nood hoog is, het kan natuurlijk niet dat er niks gebeurt in Bussum op Koningsdag. Maar het is hopelijk ook de laatste keer. Koningsdag organiseren vind ik een oneigenlijke activiteit voor een ondernemersvereniging. In mei gaan we evalueren en de gemeente heeft toegezegd om met ons op zoek te gaan naar nieuwe enthousiaste vrijwilligers in de wijken om samen Koningsdag te

organiseren. Het wordt ook tijd voor een nieuwe frisse opzet. We hebben nu gelukkig het draaiboek van de afgelopen jaren kunnen pakken. We huren dezelfde professionele organisator weer in.” „Ik zit wel bovenop het budget. Koningsdag wordt gefinancierd door de gemeente en ondernemers. Het kan niet zo zijn dat de ondernemersvereniging straks voor een tekort opdraait. Ik heb geen buffer”, klinkt het benauwd. Boonacker zegt dat de organisatie dit jaar geen schoonheidsprijs verdient. „Het is een groot evenement waar veel mensen op af komen. Daar moet een goed enthousiast team op komen. Je kunt als gemeente de verantwoordelijkheid van zo'n evenement niet alleen bij ondernemers leggen. Ik wil in het proces best duwen en trekken en af en toe een porretje geven maar ik voel me niet verantwoordelijk voor Koningsdag in Bussum.”

Oranjecomités

☉ Dit is de eerste en de laatste keer dat we het doen ☉

Gemeente Soest springt fors bij

Soest * Koningsdag in Soest zit weer in de lift. Een jaar of wat geleden leek het Soester Oranje-feest ten onder te gaan, tot de gemeente besloot in te grijpen. René van Hal, een van de 'supervrijwilligers' in het dorp werd gevraagd de kar te trekken, en de gemeente besloot de beurs te trekken om het inblazen van nieuw leven ook financieel mogelijk te maken. „We krijgen drie jaar lang 25.000 euro, en dit is het tweede jaar”, vertelt Van Hal. „Na volgend jaar wordt het dus weer even spannend. We gaan later dit jaar evalueren met de gemeente.” Helemaal op sponsoring draaien gaat niet luk-

ken, denkt Van Hal. „Grote sponsors blijken lastig te vinden. En de steeds strenger wordende veiligheidseisen zijn ook niet iets wat afhankelijk kan zijn van sponsors, daar zal toch een rol voor de gemeente blijven denk ik.” Het vinden van voldoende vrijwilligers is niet het pakkie-an van het Oranjecomité in Soest. „We zitten hier in de luxe positie dat de verenigingen de activiteiten organiseren. De scouting doet de vrijmarkt, PVO de taptoe, en ga zo maar door. Als comité hebben we vooral een coördinerende taak, we regelen de vergunningen, zorgen dat er een krantje verschijnt, dat soort dingen.”

Niks te klagen in Eemnes

Eemnes * Bij Feestcomité Eemnes zal je ze niet horen klagen over de gemeente. Integendeel. „We krijgen alle medewerking”, onderstreept Martin Wallenburg. Dranghekken, wegafzettingen, vuilcontainers, straatvegers, noem het op en het wordt verzorgd. Eigenlijk gaat alles van een leien dakje bij het Eemnesser Feestcomité. Vrijwilligers? Geen probleem, er zijn er net nog een paar bijgekomen. „Het wordt bijna gezien als een soort ere-

baan hier in het dorp.” Geld? Rondje bellen en de hoofdsponsors zijn weer binnen. „En we hebben eens in de vier jaar een grote feestweek in september waar we als het goed is geld aan over houden. Daar kunnen we Koningsdag weer van betalen.” Het is het voordeel van een kleine hechte gemeenschap. „En mochten we ergens niet meteen uitkomen, dan kunnen we de burgemeester bellen en dan komt het goed.”

Naarden permanent onderbezet

Naarden * Vorig jaar zeven bestuursleden, dit jaar vier, en volgend jaar nog maar twee. Zie hier het verhaal van het Oranjecomité Naarden samengevat in één enkele zin. „Permanente onderbezetting”, concludeert secretaris en voorzitter ad interim Gerda Hafkamp dan ook.

Hoeveel tijd ze met het organiseren van de Koningsdagfeestiviteiten kwijt is, ze heeft er geen idee van. „Ik heb een winkel, en de laptop staat continu opengeklapt op de toonbank. Elk vrij momentje doe ik wel iets. Uitnodiging sturen, mailtje eruit, website bijwerken, berichtje op Facebook, ondernemers achter de broek zitten, noem maar op.”

Het wordt elk jaar moeilijker. Niet alleen vanwege het chronisch - en groeiend - tekort aan mensen, ook omdat het organiseren steeds ingewikkelder wordt. „De regels worden steeds strenger. Alleen al het aantal formulieren dat ingevuld moet worden voor de vergunningen... Een gasbarbecue moet vier meter uit de gevel, een elektrische barbecue twee meter, met dat soort dingen moeten we allemaal rekening houden. Hoeveel mensen van het Rode Kruis moeten we hebben, waar moeten ze staan.”

Het takenpakket breidt zich ook gestaag uit. „Paaltjes omhoog, paaltjes omlaag, verkeersborden omdraaien, vroeger werden dat soort dingen voor

ons gedaan, nu niet meer. We moeten alles zelf doen. De vlag uithangen op de Grote Kerk, en iemand moet op de knop drukken voor het carillon want anders speelt dat niet. Moet ik nog een half uurtje doorgaan? Kan hoor!”

Het werven van bestuursleden heeft het Naarder comité inmiddels een beetje opgegeven. „Het is gewoon heel moeilijk om mensen te vinden. We richten ons nu meer op het vinden van vrijwilligers die wat hand- en spandiensten willen doen. Iemand vragen voor een bestuursfunctie klinkt meteen zo heftig, dat schrikt af.”

Het bijltje erbij neerleggen is nog lang geen optie. „Ik doe dit al een tijd, en we hebben een prima draaiboek. Dat scheelt. En we hebben een hartstikke leuk team!”

